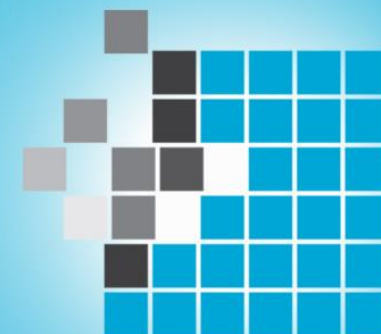

KONFERENCJA BADANIA W EDUKACJI

Warszawa, 19-20 października 2015 r.

Roman Dolata
**Determinacja statusowa osiągnięć szkolnych
oraz różnicowanie się szkół na poziomie
podstawowym i gimnazjalnym**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

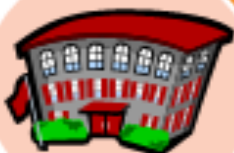
Nierówności społeczne w edukacji

Wykluczenie: ilu uczniów opuszcza szkoły bez minimalnych kompetencji intelektualnych potrzebnych do współtworzenia wspólnoty społecznej, politycznej i gospodarczej oraz udanego życia prywatnego?

Determinacja statusowa: na ile osiągnięcia szkolne są wyznaczone przez pochodzenie społeczne ucznia?

Zróżnicowanie systemu szkół: czy system szkolny daje wszystkim uczniom równe szanse na dobre wykształcenie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nierówności społeczne w edukacji

Wykluczenie: ilu uczniów opuszcza szkoły bez minimalnych kompetencji intelektualnych potrzebnych do współtworzenia wspólnoty społecznej, politycznej i gospodarczej oraz udanego życia prywatnego?

Determinacja statusowa: na ile osiągnięcia szkolne są wyznaczone przez pochodzenie społeczne ucznia?

Zróżnicowanie systemu szkół: czy system szkolny daje wszystkim uczniom równe szanse na dobre wykształcenie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Badanie szkolnych uwarunkowań efektywności kształcenia: szkoła podstawowa

Informacje o statusie rodziny ucznia: wykształcenie, zawód, zasoby materialne

Pomiar inteligencji

Pomiar osiągnięć szkolnych

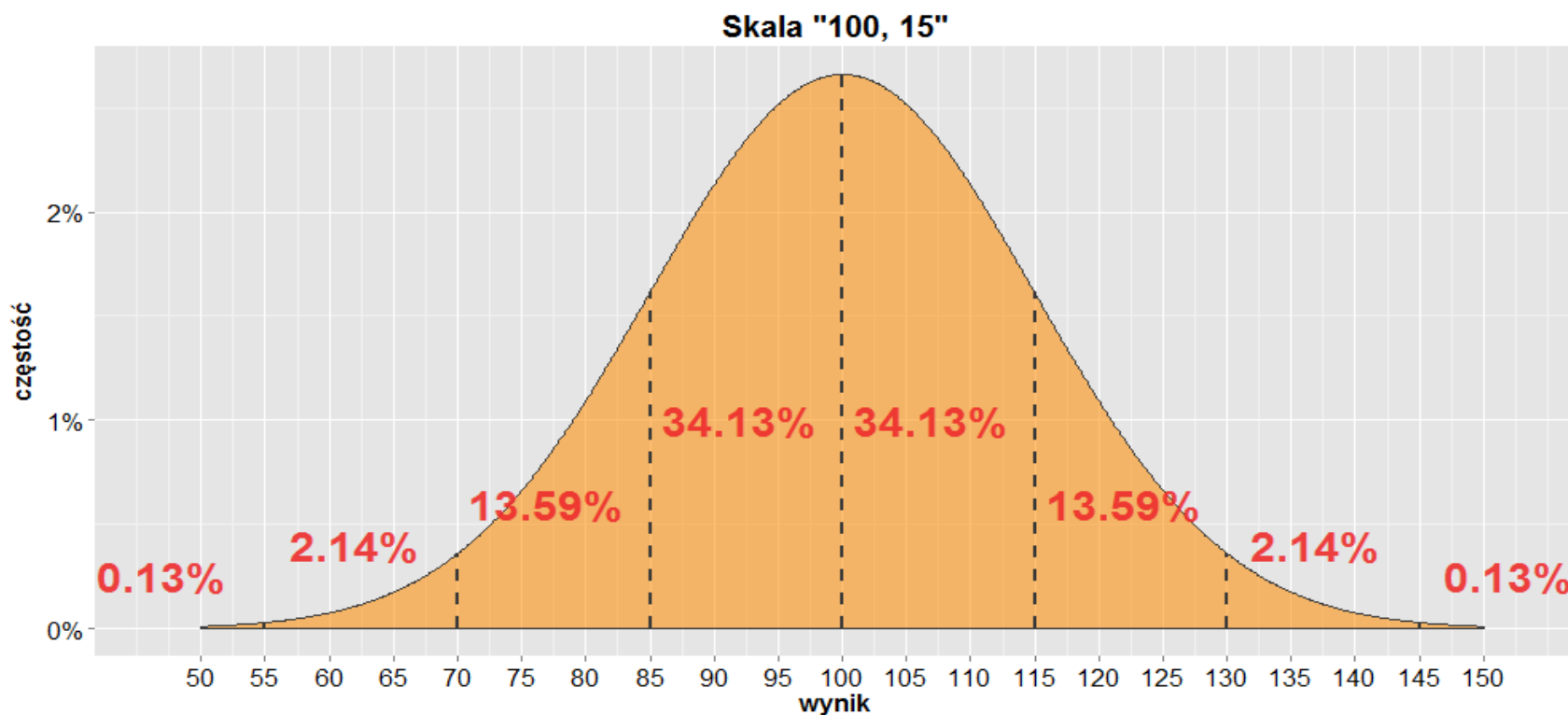

Pomiar osiągnięć szkolnych

Liczba szkół podstawowych w próbie: 172
Liczba uczniów i ich rodziców w analizie: 4323

Skala standardowa o średniej krajowej 100 i odchyleniu standardowym 15

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

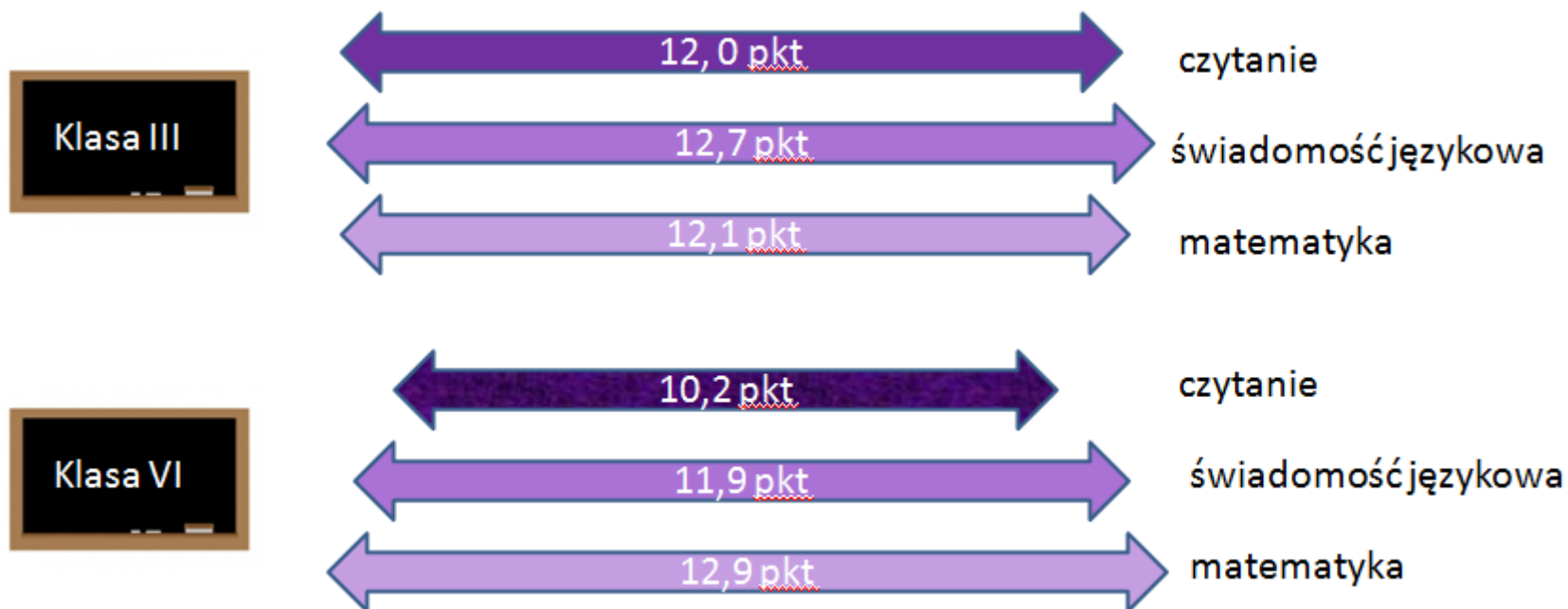
entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

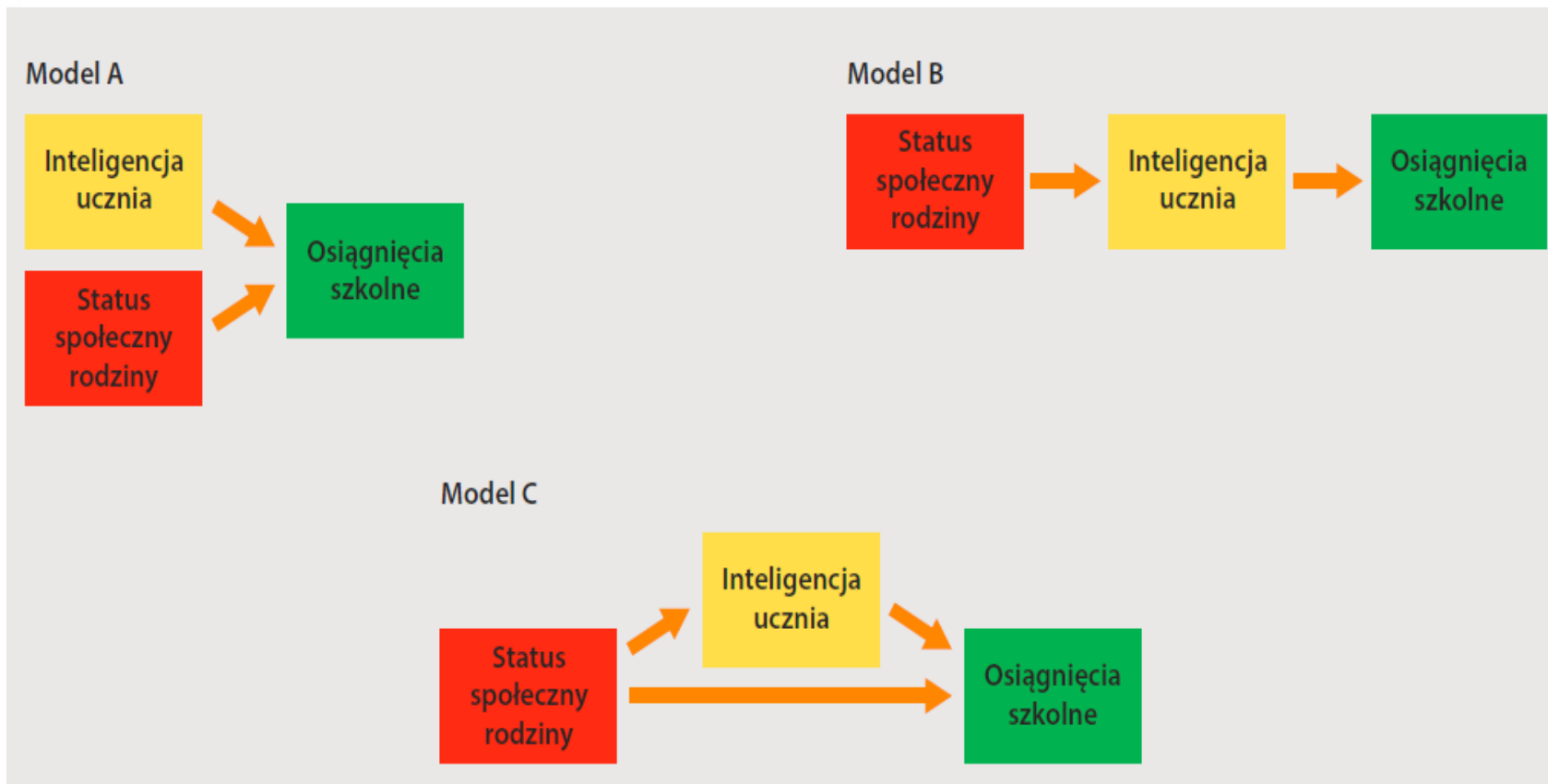

Wykształcenie rodziców a osiągnięcia szkolne dziecka: dystans między poziomem osiągnięć dla wykształcenia zasadniczego zawodowego i wyższego

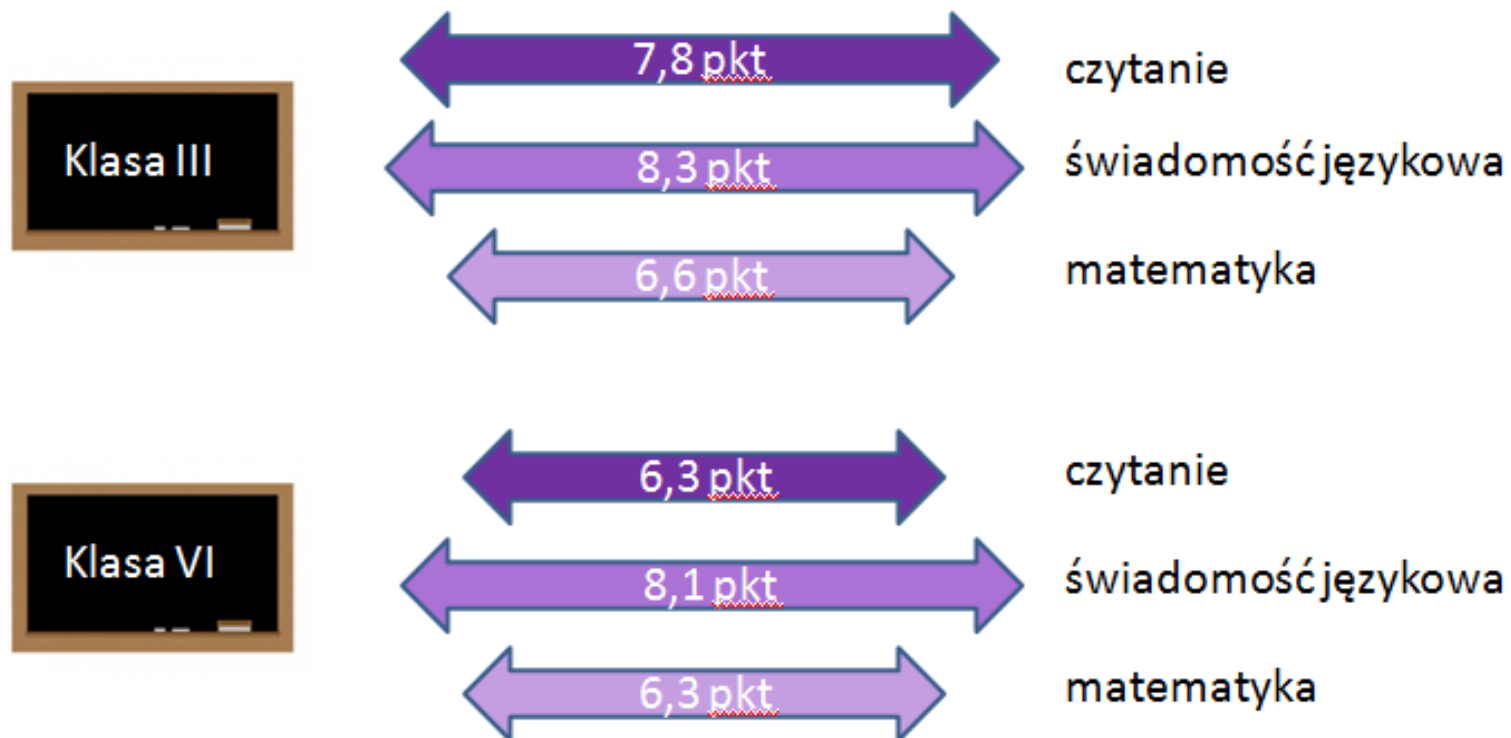

Czy inteligencja wyjaśnia związek wykształcenia rodziców z osiągnięciami szkolnymi?

Wykształcenie a osiągnięcia przy kontroli wpływu inteligencji

Badanie szkolnych uwarunkowań efektywności kształcenia: gimnazjum

Klasa VI SP

Pomiar osiągnięć szkolnych: sprawdzian

Klasa I G

Informacje o statusie rodziny ucznia: wykształcenie, zawód, zasoby materialne

Pomiar inteligencji

Klasa III G

Pomiar osiągnięć szkolnych: egzamin gimnazjalny

Liczba gimnazjów w próbie: 150

Liczba uczniów i ich rodziców w analizie: 4683

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wykształcenie rodziców a osiągnięcia szkolne dziecka: dystans między poziomem osiągnięć dla wykształcenia zasadniczego zawodowego i wyższego

sprawdzian w klasie VI

Klasa I

16,1 pkt

egzamin gimnazjalny: część humanistyczna

16,5 pkt

Klasa III

egzamin gimnazjalna: część mat. – przyrod.

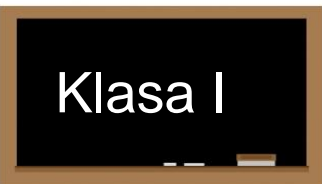
15,1 pkt

Wykształcenie a osiągnięcia przy kontroli wpływu inteligencji

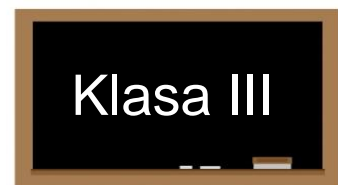
sprawdzian w klasie VI

9,8 pkt

egzamin gimnazjalny: część humanistyczna

10,9 pkt

egzamin gimnazjalna: część mat. – przyrod.

8,9 pkt

Posumowanie: statusowa determinacja osiągnięć szkolnych na pierwszym i drugim etapie edukacyjnym

Determinacja statusowa osiągnięć szkolnych jest faktem. Choć w części odpowiada za nią wpływ inteligencji uczniów, to badanie SUEK i EWD wykazało, że mamy do czynienia ze znaczącym oddziaływaniem statusu społecznego rodziny ucznia na osiągnięcia szkolne zarówno w szkole podstawowej jak i na poziomie gimnazjum.

Wyniki badania SUEK sugerują, że siła determinacji statusowej w klasach III i VI szkoły podstawowej pozostaje na podobnym poziomie.

Wielkość luki statusowej jest nie większa niż różnica dzieląca szkoły efektywnie (90 centyl efektywności) i nieefektywnie nauczające (10 centyl efektywności).

Nierówności społeczne w edukacji

Wykluczenie: ilu uczniów opuszcza szkoły bez minimalnych kompetencji intelektualnych potrzebnych do współtworzenia wspólnoty społecznej, politycznej i gospodarczej oraz udanego życia prywatnego?

Determinacja statusowa: na ile osiągnięcia szkolne są wyznaczone przez pochodzenie społeczne ucznia?

Zróżnicowanie systemu szkół: czy system szkolny daje wszystkim uczniom równe szanse na dobre wykształcenie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

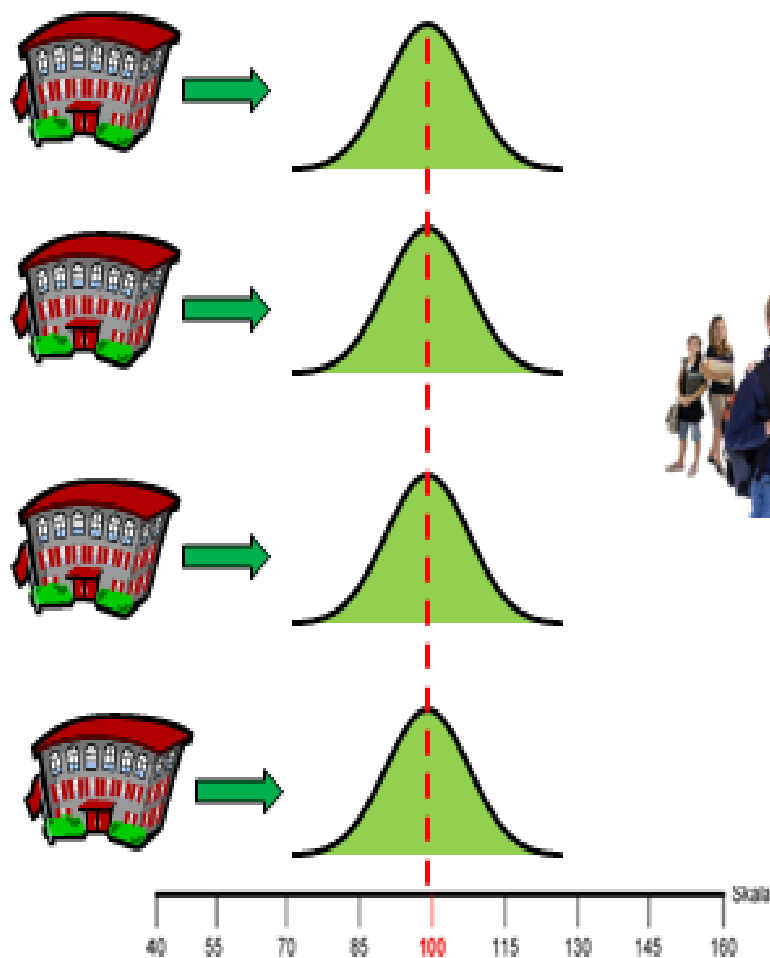
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

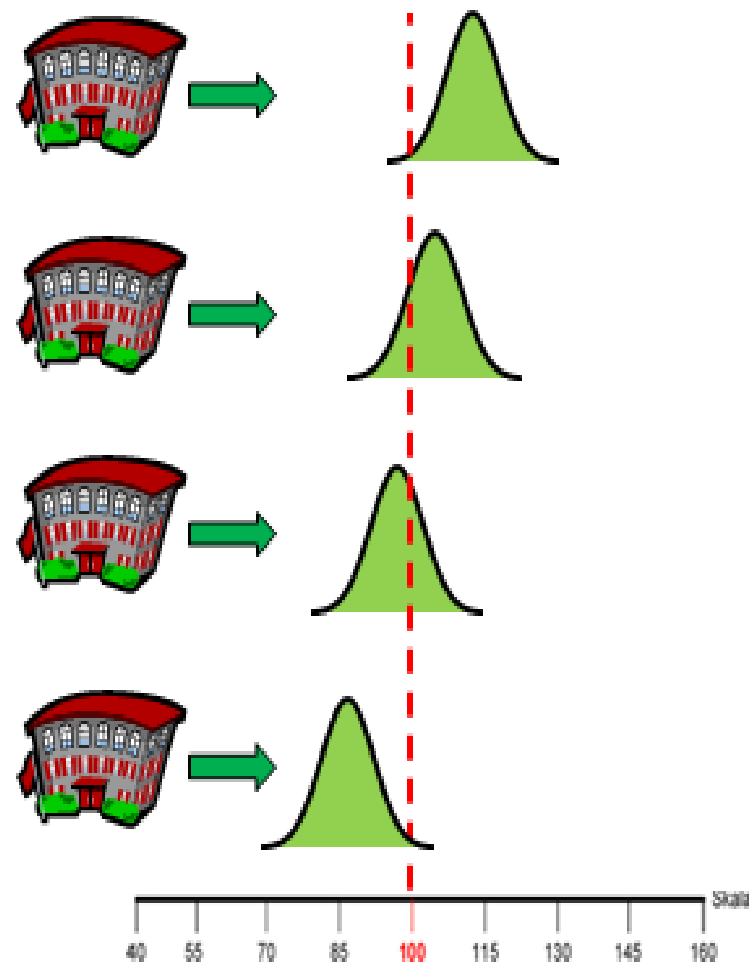

Ilustracja międzyszkolnego różnicowania wyników nauczania

niezróżnicowany system szkół

zróżnicowany system szkół

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

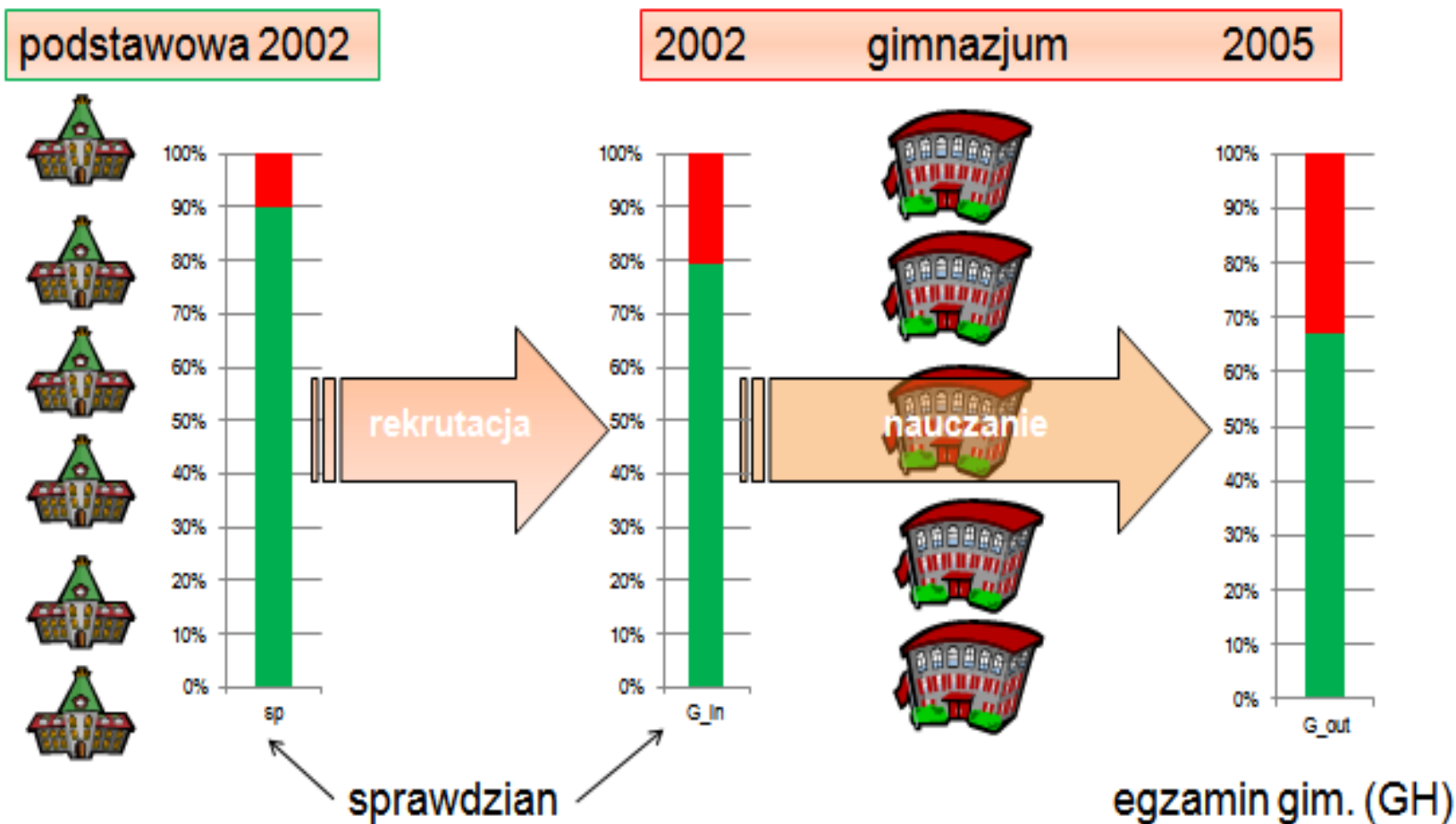
entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Schemat ilustrujący różnicowanie się gimnazjów w mieście X

Zielona część słupków to wariancja wewnątrzszkolna, czerwona część to wariancja międzyszkolna

Zróżnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej jako procent wariancji całkowitej. Analiza dla segmentu gimnazjów publicznych zlokalizowanych na wsi

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zróźnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej jako procent wariancji całkowitej. Analiza dla segmentu gimnazjów publicznych zlokalizowanych w małych miastach (< 20 tys. miesz.)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

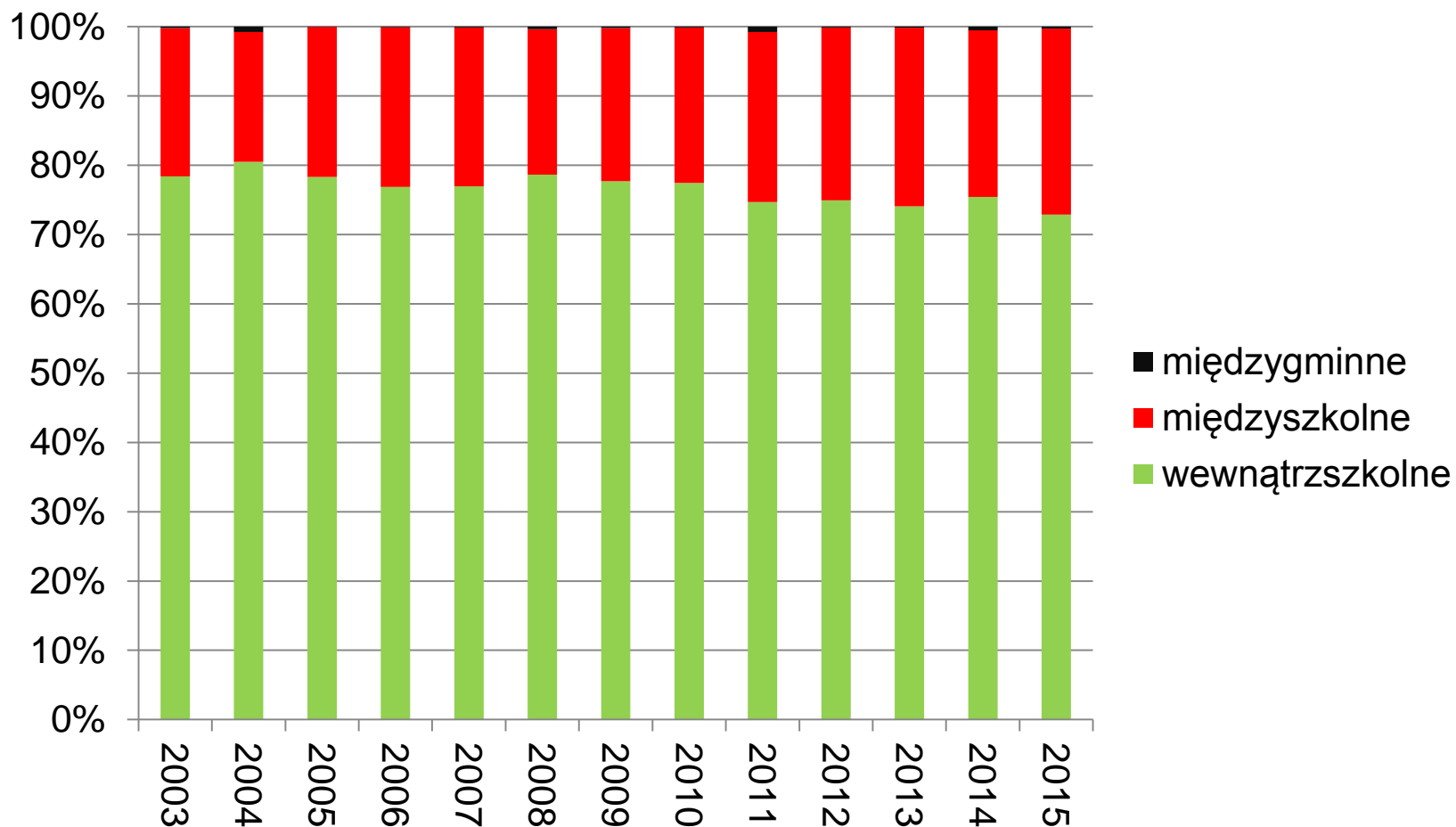
entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

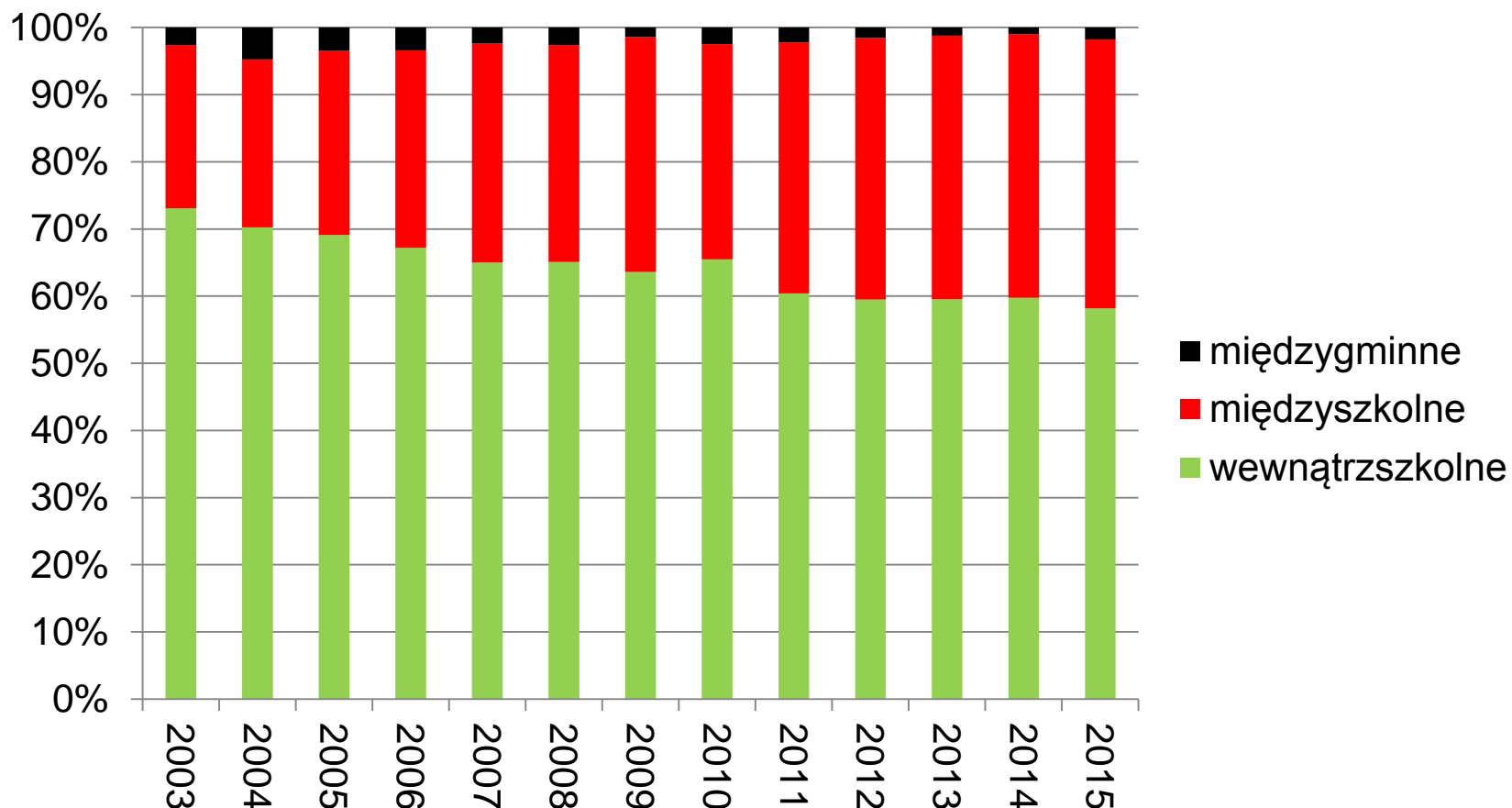

Zróżnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej jako procent wariancji całkowitej. Analiza dla segmentu gimnazjów publicznych zlokalizowanych w średnich miastach (20 – 100 tys.)

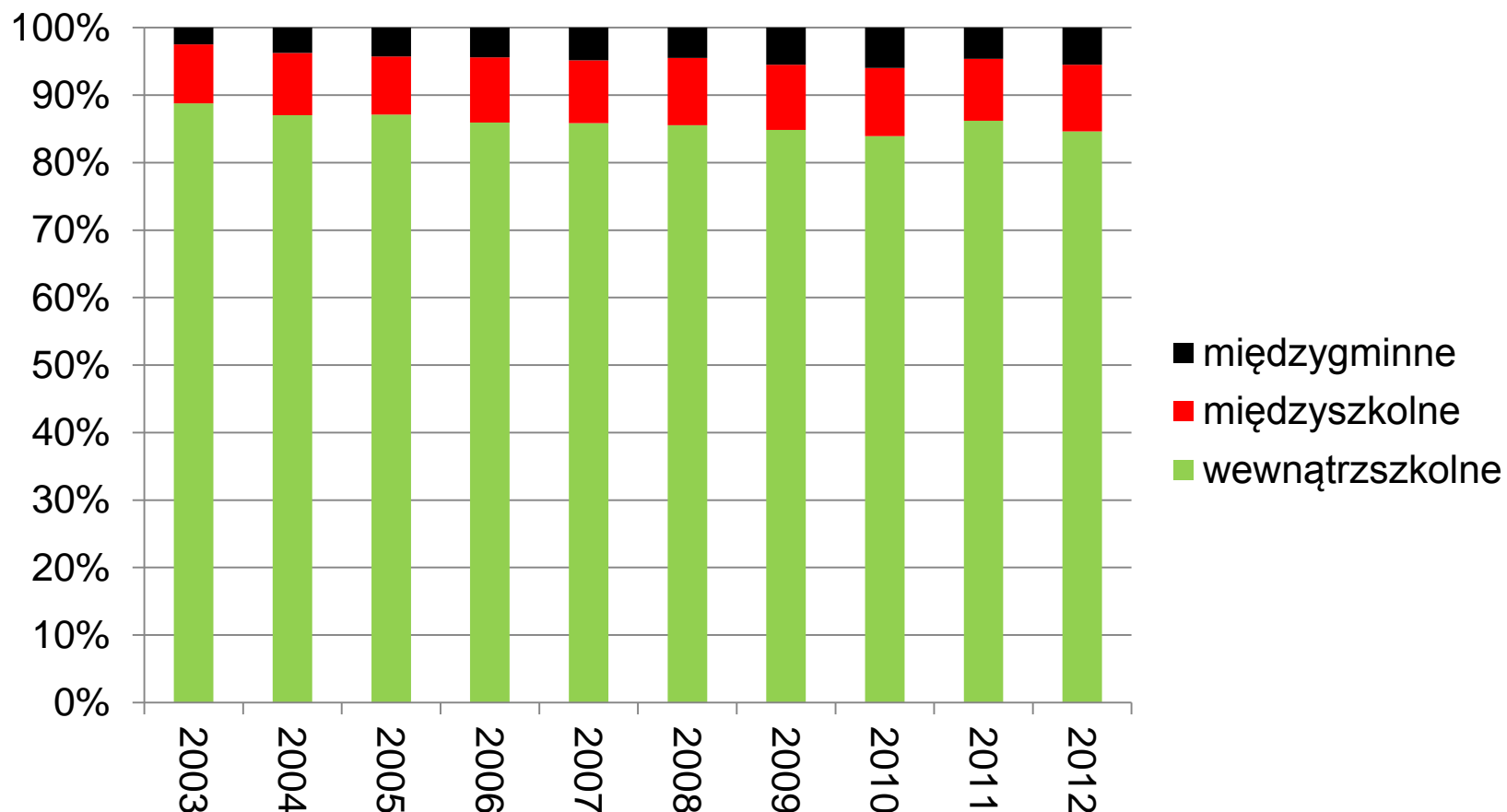

Zróźnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej jako procent wariancji całkowitej. Analiza dla segmentu gimnazjów publicznych zlokalizowanych w dużych miastach (n>100 tys.)

Zróźnicowanie międzygminne, międzyszkolne i wewnątrzszkolne wyników sprawdzianu jako procent wariacji całkowitej. Analiza dla segmentu szkół podstawowych publicznych zlokalizowanych w dużych miastach w latach 2003 - 2012

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Podsumowanie: różnicowanie się gimnazjów

Analiza wyników krajowych egzaminów przeprowadzanych na zakończenie szkoły podstawowej i na koniec gimnazjów nie pozostawia wątpliwości: reforma 1999 roku uruchomiła w dużych miastach proces autoselekcji i selekcji na progu gimnazjów.

W efekcie tego procesu w dużych miastach (około 25% populacji szkolnej) gimnazjum stało się szkołą selekcyjną (próg selekcyjny w 12 roku życia), natomiast na terenach wiejskich (ok. 35% populacji szkolnej) kształtuje się system bliski 9-letniej szkoły jednolitej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

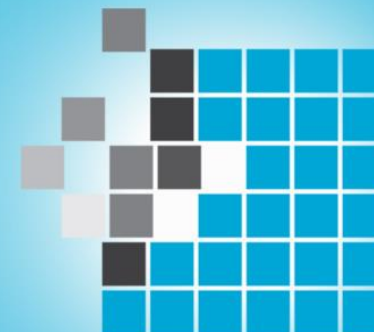

KONFERENCJA BADANIA W EDUKACJI

PODSUMOWUJĄCA PROJEKTY SYSTEMOWE:

**BADANIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI EDUKACJI ORAZ
INSTYTUCJONALIZACJA ZAPLECZA BADAWCZEGO**

**ROZWÓJ METODY EDUKACYJNEJ WARTOŚCI DODANEJ
NA POTRZEBY WZMOCNIENIA EWALUACYJNEJ
FUNKCJI EGZAMINÓW ZEWNĘTRZNYCH**

Warszawa, 19-20 października 2015 r.

Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa

tel.: (22) 241 71 00, e-mail: ibe@ibe.edu.pl

www.ibe.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

IBE

*entuzjaści
edukacji*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

